

TUUSULA

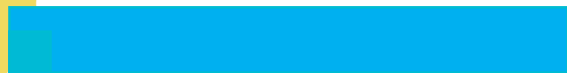
**Kooste lasten ja nuorten kuuleminen
Jokelan palveluverkon
ennakkovaikutusten arviointi**

Toukokuu 2021

Johdanto

- Palveluverkkosuunnitelman ennakkovaikutusten arviointiin Jokelan alueen palveluverkon osalta kuuluu lapsivaikutusten arviointi. Tämä kokonaisuus muodostuu mm. oppilaskuntien ja neuvostojen lausunnoista sekä lasten ja nuorten kuulemisesta.
- Alueen varhaiskasvatusyksiköissä ja kouluilla; Lepolan, Kolsan, Pertun ja Vanhankylän koulut sekä Notkokuiston, Lepolan, Kolsan ja Pertun varhaiskasvatusyksiköt, toteutettiin lasten ja nuorten kuuleminen 15.4.-15.5.2021 välisenä aikana. Varhaiskasvatuksessa jokaisesta yksiköstä osallistuivat 5-6 vuotiaat lapset. Kouluissa ja lukiossa toivoimme, että jokainen luokka/opetusryhmä osallistuu kuulemiseen.
- Palveluverkon muutos on vielä monelle lapselle ja nuorelle kaukainen asia, eikä tässä vaiheessa suunnittelua ole vielä tarkkoja vaihtoehtoja palveluverkon toteuttamiseksi. Siksi lasten ja nuorten kuulemisessa keskityttiin tuottamaan sisältöjä siitä, mikä heille on tärkeää päiväkodissa ja koulussa kasvu- ja oppimisympäristönä.
- Työskentelyn tueksi työryhmä koosti erilaisia toteuttamisvaihtoehtoja, joista kasvattajat ja opettajat pystyivät vapaasti valitsemaan ryhmälleen sopivan toimintatavan. Tavoitteena oli prosessinomainen työskentely aiheen parissa, jotta lapset ja nuoret ehtisivät työstää ja pohtia asiaa. Työskentelyistä koostettiin varhaiskasvatusyksikön tai koulun kokonaisuus, josta tämä yhteenveto on koostettu

Ulkonäkö

- Lämpimät ja raikkaat värit
- Kasvit, luonto
- isot ikkunat
- valoisuus

Akustiikka

- hiljaisuus
- äänten hallinta ja vaimentaminen
- ei kaikumista
- luonnon ääniä
- musiikkia

Kalusteet

- pehmeät materiaalit
- kierrätysmateriaalit
- liikkumisen kestävät materiaalit
- eri kokoisia kalusteita
- vaihtelevaa kalustusta

Ruokailu

- Tilan rajaaminen
- Puhtaus ja siisteys
- Riittävät linjastot
- Mieleinen ruoka
- Rauhallinen tunnelma

Tilat

- Väljyys ja selkeys
- eri kokoiset tilat eri tarkoituksiin
- yhteinen tekeminen
- keskittymistä vaativa tekeminen
- oleskelu ja rentoutuminen

Piha

- toiminnallisuus
- liikkuminen ja urheilu
- leikkiminen, telineet
- kasvit, puut, eläimet, välitön luontoyhteys
- kahvila ja kohtaamispaikka

Toiminta

- kiusaaminen nolla
- kaikkien auttaminen
- tasa-arvoisuus
- toiminnallinen tekeminen, leikin jatkuminen sisältä ulos ja ulkoa sisälle
- Yhteisöllisyys

Lepo

- Aikuisen läsnäolo päiväunilla
- Pehmeä ja hiljainen tila päiväunilla
- Nurkkaukset hiljaiseen tekemiseen sisällä
- Tilaratkaisuja, kalustusta
- Toimintakulttuuria.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

VÄRIT

- Koko rakennuksen korkuiset ikkunat luonnon näkymisen ja valon vuoksi
- Luonnonvalo toistaa värit hyvin ja tuo luonnon tunnun sisätiloihin
- Lämpimyyden tuntu, raikkauden tuntu toiveena
- Värit eri tilojen tunnusomaisena piirteenä
  - Erilaisen tekemisen tilat mahdollista tunnistaa myös väreistä
- Maalauksissa ja taiteessa värikkäitä yksityiskohtia ja kirkkaita, selkeitä värejä

AKUSTIIKKA

- Pehmeät materiaalit auttavat äänen hallinnassa
  - Matot, säkkituolit, istuinpallot, sohvaryhmät mukavan tuntuisia ja samalla auttavat myös äänimaailman hallinnassa
- Luontoyhteys korostuu kaikkien yksiköiden toiveissa, ja luonnon äänten kuuluminen myös sisätiloissa koetaan rauhoittavaksi (vrt. esim. Helsinki-Vantaan lentokentän vessoissa linnunlaulu)
- Kovien äänten ja metelin hallinta tärkeää, samoin äänen tehokas rajaaminen eri tilojen välillä

MATERIAALIT JA TAVARAT

- Ei liikaa tavaraa tai kalusteita, jotta tila säilyy selkeänä ja käytettävänä
  - Pienemmillä lapsilla enemmän toiveita tavaroista ja leluista, jotka ovat heille tärkeitä oppimiseen
- Leluja kaivataan, mutta tavaroita myös halutaan rakentaa ja tehdä itse
- Eri korkuisia ja eri kokoisia kalusteita, hyvä ergonomia kaiken ikäisille ja kaiken kokoisille
- Liikkumiseen kestävä materiaalit ja mielikuvitusta ruokkiva toteutus myös sisällä: kiipeily, puolapuut, liukumäki, pehmusteet, silta, hiekkalaatikko
- Luokissa ja käytävillä kovien materiaalien lisäksi myös pehmeitä materiaaleja, jotka kutsuvat yhdessäoloon ja rentoutumiseen
- Hyvät työskentelyvälineet, omat tietokoneet korostuvat isommilla oppilailla

RUOKAILU

- Ruokala vai keittiö? Julkisesta tilasta kodinomaisempaan ja rauhallisempaan kokemukseen ruokailusta.
- Ruokaileminen isossa tilassa vs. ruokaileminen rajatummin, pienemmässä osassa isoa yhteistä ruokalaa
- Siisti ja tilava ruokala, jossa on hyvä ruokarauha.
- Ei ole liikaa melua, laadukas ruoka ja puhtaat astiat.
- Tarpeeksi aikaa syödä ja hyvät ja riittävän useat ruokalinjastot, joista saa helposti otettua ruoan.
- Joka päivä kahta eri ruokaa.
- Kavereiden kesken hyvät keskustelun aiheet ruokapöydässä.
- Lattian pitää olla sellainen, että se ei ole liukas
- Siivotaan oma paikka.
- Ei kiirettä ja aikaa syödä rauhassa.

PIHA

- Puumaja, maja, leikkimökki
- Metsäalue leikkimiseen, puita, maastossa luonnollisia kumpareita, nurmikkoa
- Kasvillisuutta, istutuksia, eläimiä, kalalampi
- Skeittiramppi, pysyvä temppurata, parkour, korispaikka, keinut, hämppiskeinut, tekonurmi, pikkuratsastuseste, maatrampoliini, frisbeerata, ruutuhypely, hepparata, junarata, leikkipuisto, köysirata, riippukeinu, jääkiekkokaukalo, ministadion
- Katos/sadekatos, jossa voisi syödä, tuolipaikat ulkona
  - Pihakahvila
  - Aurinkovarjo
- Ulkoleikkivälineitä paljon, välituntilainaamo
- Selkeät säännöt alueiden käyttöön ja välineiden lainaamiseen

TOIMINTAKULTTUURI

- Päiväkoti-ikäisillä toivetta siihen, että mielikuvittelun ja leikin avulla voi oppia
  - mielikuvituksen ruokkiminen, salaluukut, piilopaikat
- Toiminnallisuuden ja tekemisen kulttuurin mahdollistaminen, liikkuminen monen toiveena
- Tekemistä eri-ikäisille ja eri tyyliisille oppilaille
- Tasa-arvoiset mahdollisuudet kaikille oppia ja olla koulussa
- Omaan tahtiin työskentelyn ja tekemisen, myös leikkimisen, mahdollistaminen
- Työrauha kaikille, hyvä ilmapiiri läpi koulun
- Hyvä henkilökunta
- Yläkoulumainen toiminta, vaihtuvat opettajat, omat lokerikot, pääsy erikoisluokkatiloihin 5.-6.-luokkalaisten toiveena

YHTEISÖLLISYYS

- Rakennuksessa toimivien lasten ja aikuisten rentoutuminen ja viihtyminen yhdessä sen lisäksi, että tehdään yhdessä se ”virallinen” osa eli opettaminen, kasvattaminen ja oppiminen
  - Esimerkiksi kahvihetki siten, ettei joka kerta olla vain aikuisten kesken tauolla, vaikka aikuisilla onkin oikeus taukoihin työstä ilman lasten läsnäoloa. Pihakahvila?
- Toimintakulttuurin kulmakivinä kaikkien tasa-arvoinen kohtelu ja yhdessä tekeminen
- Lähialueen asukkaiden ja toimijoiden läsnäolo päiväkodissa ja koulussa (mummo, vaari, palomies, poliisi, vanhemmat...)

LÄHIYMPÄRISTÖÖN KIINNITTYMINEN JA LUONTOSUHDE

- Lasten toiveissa on välitön yhteys luontoon rakennuksen pihalta
  - Pihalla istutuksia ja laajempi kulku luontoon mahdollinen heti rakennuksen pihan päätyttyä
  - Myös eläinten läsnäoloa toivotaan usein
- Luonto rakennuksen sisällä
  - kasvit, viherseinät
  - isot ikkunat luontoon, luonnonvalo rakennuksen sisällä
- Turvallisuus rakennuksessa ja sen ympäristössä ulottuen kotimatkan varrella olevaan ympäristöön

TYÖSKENTELY TOISTEN KANSSA

- saa samalla jutella
- saa kuunnella samalla musiikkia
- kaikkien mielipiteitä kuunnellaan
- Neuvottelu, kysyminen
- kivat kaverit
- ryhmätyötiloja ja pienempiä tiloja
- Sallitaan eri porukoissa oleminen

KESKITTYMINEN

saa kuunnella tehtäviä
tehdessään musiikkia
stressilelu tai stressityyny
hyvä tuoli, jossa on käsinojat
pehmeä tuoli
kuulosuojaimet
hiljaisuus
rauha
lukuhetki
säännöt
metsä
raikas ulkoilma
jooga
erilaiset opiskelupaikat
esim. sohvaloossi
äänieristys
pieni tila

meditointi
silmät kiinni
hyvät pelit
pehmolelut
rauhalliset leikit
liikkeen mahdollistaminen
luonnon äänet
eläimet
se ajatus, että koti on lähellä
ja pian pääsee kotiin
on siistiä ympärillä
työrauha, rauhalliset työtilat
kohtelias käytös
olotila, rentoutumistilat
Väliseinät
etukäteinen suunnittelu

RENTOUTUMINEN

Päikkärit
Aikuisten läsnäolo pienten
unihetkissä
Kaarevat sängyt
Pitää olla oma tila
nukkuessa
Peittoja, tyynyjä ja pehmeää
Rauhallista, hiljaista
Turvallisuus
Sohvia
Maalauksia
Viherseiniä
Musiikkia
Lukuhetki ja lukunurkkaus
Piirtäminen
Oppilaskunnan kahvila
Kokolattiamatto

Uima-allas
Taukotila
Sisävälkkä
Kun makaa pehmeällä
nurmikkokummulla
Olla keinussa hetki yksin
Tuolipaikat ulkona
Hierova tuoli
Pehmeä sohva
Leffahuone
Musiikki
Välkät
Hiljaisuus
Metsä
Kodikkuus

Rehtorin kansliakin voi olla mieluinen paikka

Miltä unelmien päiväkodissa...

Kuulostaa?

- merenhumina
- rokkikitara
- rokkia
- lauluja
- joutsenia
- diskoa

Tuntuu?

- kiltiltä
- kukaan ei lyö
- kaikki auttaa
- pehmeeltä

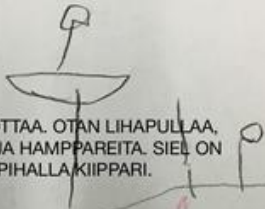
Näyttää?

kultaselta
mullalta
karkilta
puhtaalta
perunalta

ET TÄS MENE E IKKUNASTA JA TIPPUU JA VALAS AUTTAA. JA SIT SÄ
PÄÄSET TUOLTA ALTAASTA.
TÄÄ ON SELLAINE, ET SIEL VOI RAKENTAA. SIEL ON ELÄIMIÄ JA
VALAITA, MITKÄ AUTTAA. SIT NE OSAA MYÖS PUHUA IHMISTEN KIELTÄ.

SIELLÄ VOI VALITA, MITÄ RUOKAA OTTAA. OTAN LIHAPULLAA,
KANANUGETTIA, PINAATTILETTUJA JA HAMPPAREITA. SIEL ON
ILOTULITUSRAKETTEJA. JA PIHALLA KIIPPARI.

NEELMIEN
PÄIVÄKOTI
EIKKAILIJAT
KOLMAN
PÄIVÄKOTI
2021

MYÖS
DISKO
HUONE

Heppa-
rata

Palju

Voisi
nukkua
metsässä

Merirosvo-
laiva

Suklaakone

Jätskiauto-
maatti

Pelihuone

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Yhteenveto

- Ympäristön pitää olla selkeä
- Yhteydessä luontoon, valojen, kasvien, näkymän suhteen
- Luoda toimintakulttuuri, joka on kaikille tasa-arvoinen
- Kestävä kehitys, ekologisuus